

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2024-2029

Rok akademicki 2027/2028

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychospołeczne aspekty funkcjonowania osób ze spektrum autyzmu
Kod przedmiotu*	
nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Psychologii
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	rok IV, semestr 8
Rodzaj przedmiotu	specjalnościowy
Język wykładowy	polski
Koordynator	dr Anna Lenart
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Tomasz Gosztyła, dr Anna Lenart

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
8	15	30	-	-	-	-	-	-	3

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): zaliczenie z oceną**2. WYMAGANIA WSTĘPNE**

Zaliczone przedmioty: „Psychologia rozwoju człowieka”, „Psychologia kliniczna dzieci i młodzieży”, „Psychologia kliniczna dorosłych”.

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C ₁	Charakterystyka funkcjonowania osób ze spektrum autyzmu w różnych obszarach i na różnych etapach życia.
C ₂	Przygotowanie do lepszego rozumienia, wspierania i przeciwdziałania dyskryminacji osób ze spektrum autyzmu.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu	Odniesienie do efektów kierunkowych
EK_o1	scharakteryzuje w sposób pogłębiony funkcjonowanie osób ze spektrum autyzmu w aspekcie poznawczym, emocjonalnym i społecznym, na różnych etapach rozwoju	K_W12
EK_o2	zna i rozumie w pogłębionym stopniu zasady bezpieczeństwa i realizacji specyficznych potrzeb (autonomii, kompetencji, relacji interpersonalnych) osób ze spektrum autyzmu w środowisku szkolnym, zawodowym, rodzinnym i społecznym	K_W27
EK_o3	zidentyfikuje i zinterpretuje złożone potrzeby i trudności w funkcjonowaniu osoby w spektrum autyzmu	K_Uo2 K_Uo4 K_Uo5
EK_o4	zaproponuje rozwiązania typowych i nietypowych problemów dotyczących osobę ze spektrum autyzmu, podejmie działania na rzecz jej dobrostanu	K_Uo9 K_Ko9

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne
Spektrum autyzmu w klasyfikacjach DSM-5, ICD-10 i ICD-11 a perspektywa neuroróżnorodności.
Percepcja u osób ze spektrum autyzmu. Nadreaktywność lub obniżona reaktywność na bodźce sensoryczne.
Teoria umysłu u osób ze spektrum autyzmu.
Komunikacja osób ze spektrum autyzmu – specyfika, trudności i wyzwania. Komunikacja wspomagająca i alternatywna.
Funkcjonowanie społeczne i emocjonalne osób w spektrum autyzmu. Trudności w zakresie społeczno-emocjonalnej wzajemności.
Funkcjonowanie behawioralne osób w spektrum autyzmu. Zrytualizowane wzorce zachowań. Opór wobec zmian. Specyfika zainteresowań osób ze spektrum autyzmu.
Rodzaje terapii i formy wsparcia osób w spektrum autyzmu.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych

Treści merytoryczne
Małe dziecko w spektrum autyzmu. Wczesne oznaki cech autystycznych. Zabawa dzieci ze spektrum autyzmu.
Dziecko ze spektrum autyzmu w wieku szkolnym. Dziecko w placówce ogólnodostępnej, integracyjnej i specjalnej. Kształcenie uczniów w spektrum autyzmu – wybrane zagadnienia. Relacje z rówieśnikami.
Dojrzewanie osób ze spektrum autyzmu. Rozwój psychoseksualny. Praktyczne aspekty wspierania rozwoju wchodzących w dorosłość osób ze spektrum autyzmu.
Poradnictwo rodzinne wobec dorosłych osób w spektrum autyzmu i ich bliskich.
Wspieranie aktywności zawodowej osób w spektrum autyzmu.

3.4 Metody dydaktyczne

Wykład: wykład problemowy, wykład z prezentacją multimedialną.

Ćwiczenia: analiza tekstów z dyskusją, metoda projektów (projekt praktyczny), praca w grupach (rozwiązywanie zadań, dyskusja, burza mózgów), studium przypadku.

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01 -EK_02	test zaliczeniowy - kolokwium	w., ćw.
EK_03	praca pisemna - diagnostyczna, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.
EK_04	praca pisemna - diagnostyczna, obserwacja w trakcie zajęć	ćw.

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Wykład: zaliczenie pisemne w formie testu (poprawna odpowiedź na minimum 60% pytań testowych).

Ćwiczenia: aktywność w trakcie zajęć, analiza jakościowa odpowiedzi na pytania kolokwium zaliczeniowego, analiza jakościowa pracy pisemnej - diagnostycznej (wywiad z osobą w spektrum autyzmu – charakterystyka funkcjonowania, potrzeby i trudności, propozycje rozwiązań).

Ocena wg skali:

5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza i umiejętności)

4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy i umiejętności z drobnymi błędami)

4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77-84% (dobry poziom wiedzy i umiejętności, z pewnymi niedociągnięciami)

3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza i umiejętności, z niewielką liczbą błędów)
 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza i umiejętności z licznymi błędami)
 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60% (niezadowalająca wiedza i umiejętności, liczne błędy)

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny z harmonogramu studiów	45
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego: - udział w konsultacjach	1
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta:	
- przygotowanie do zajęć,	10
- przygotowanie do zaliczenia,	10
- napisanie pracy pisemnej - diagnostycznej	9
SUMA GODZIN	75
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	3

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Pisula, E. (2021). *Autyzm : przyczyny, symptomy, terapia*. Gdańsk : Wydawnictwo Harmonia.
 Płatos, M. (red.) (2016). *Ogólnopolski Spis Autyzmu. Sytuacja młodzieży i dorosłych z autyzmem w Polsce*. Warszawa: Stowarzyszenie Innowacji Społecznych „Mary i Max”.

Literatura uzupełniająca:

Goszyła, T., Lew-Koralewicz, A., Ślęczkowska, M. (2019). Oddział klasowy dla dzieci ze spektrum autyzmu a problemy integracji społecznej - na przykładzie ogólnodostępnej szkoły podstawowej w Rzeszowie. *Chowanna*, 1 (52), 211-229.
 Lew-Koralewicz, A. (2017). *Zachowania trudne małych dzieci z zaburzeniami rozwoju: uwarunkowania, profilaktyka i terapia*. Rzeszów: Wydawnictwo UR.
 Patyk, K., Panasiuk, M. (red.) (2017). *Wsparcie młodzieży i dorosłych z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Teoria i praktyka*. Gdańsk: GWP.
 Pisula, E. (2017). Wspomaganie osób z zaburzeniami należącymi do autystycznego spektrum w perspektywie psychopatologii rozwojowej. W: J. Trempała (red.). *Psychologia rozwoju człowieka* (s. 446-454). Warszawa: PWN.

Pisula, E. (2015). *Autyzm: od badań mózgu do praktyki psychologicznej*. Sopot: Gdańskie Wydawnictwo Psychologiczne.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej